

Vernesa Manov

24.08.2026. 14:31
Pogledano: 562 puta

Kultura usmenog i pismenog izražavanja – pisanje eseja

Učenici su kroz gledanje dokumentarnog filma, rad u paru i pisanje eseja razvijali kritičko mišljenje, empatiju, saradnju i razumijevanje različitosti.

Tags

Razvoj govora, komunikacije i stvaralaštva

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 9. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 mintua

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Bosanski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/ca će moći da:

- izražava vlastiti stav o aktuelnim životnim temama i iskazanim činjenicama u dokumentarnom filmu;
- uočava sličnosti i razlike sredina u kojima vršnjaci žive i žele ljepše i humanije okruženje u kojem odrastaju;
- stvaralački djeluje kroz timski rad.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1

Najava časa obrade lekcije iz kulture usmenog i pismenog kazivanja i predočavanje osnovnih osobina oblika kazivanja kakav je PISANJE ESEJA.

Aktivnost 2

Nastavnica učenike upućuje da zapišu nekoliko informacija o eseju kao proznoj vrsti u kojoj autori na umjetnički, istovremeno i logičan, argumentovan način razmatraju određenu temu pismenim ili usmenim oblikom izražavanja. Naziv ove prozne vrste dolazi iz francuskog jezika, od izraza ESSAI, što nosi značenje OGLED, POKUŠAJ.

Aktivnost 3

U toku dijaloga nastavnica i učenici se prisjećaju eseja nobelovca Ive Andrića o poznatom piscu Antunu Gustavu Matošu u kojem Andrić analizira Matoševe stavove i činjenice iz njegovog života.

Aktivnost 4

Učenici petnaest minuta gledaju dokumentarni film „Četvrta strana mozga“, svojevrsni film o igranom filmu „Magareće godine“ u kojem je prikazano nastojanje režisera N. Dizdarevića da okupi dječiju filmsku ekipu koja živi širom Balkana na premijeri filma „Magareće godine“ u Sarajevo.

Aktivnost 5

U toku gledanja dokumentarnog filma učenici zapisuju informacije, činjenice, tačne podatke i prave „skicu“ za svoj esej.

Aktivnost 6

Kad bude završeno gledanje jednog dijela filma, učenici sjedaju u parove, povezuju napisane zabilješke u cjeline. Tako grade strukturu eseja koju zajedničkim nastojanjima pisanja što

kvalitetnijeg eseja bogate i uljepšavaju svojim stavovima i razmišljanjima o: snazi umjetnika da njegovo djelo prebrodi sve društvene i historijske poteškoće, o potrebi da jedna filmska, životna i mirovna priča budu ispričane i kroz filmsku umjetnost, o nastojanjima mirotvoraca i prijatelja da prevaziđu sve poteškoće društvene zbilje, ali i kroz živote osoba koje su izvrsno donijeli svojom umjetnošću do nas likove Ćopićevog romana.

Aktivnost 7

Nakon pisanja eseja, nekoliko učenika pročita esej napisan sa drugim učenicima.

Aktivnost 8

Sve radove nastale na času pripreme za pismenu vježbu učenici spajaju u veliku „BAZU PODATAKA ZA PISANJE ESEJA“ i naredni čas primjere priprema za pismeno izražavanje svi učenici mogu slobodno koristiti kako bi međusobno činili podršku jedni drugima u stvaralačkom postupku pisanja eseja na času izrade pismene vježbe.

Aktivnost 9

Svi eseji se nalaze u velikoj bazi eseja koju učenici mogu napraviti kao odraz saradnje, povezivanja i međuvršnjačke komunikacije koja se temelji na međusobnom uvažavanju.

Potrebni resursi
Tekstovi eseja, televizor, kartice, kutije/baze podataka za eseje.

Praćenje i procjenjivanje
/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja
/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme
/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Proces pisanja

Collections

Priprema za čas - Osnovna škola

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas